

27 SEP 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 24/9/ 2010
Αριθμ. Πρωτ.:17

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα στήριξης της βιολογικής γεωργίας και των αγροπεριβαλλοντικών προγραμμάτων».

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 272/22-7-2010

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Δ. Αυγερινοπούλου, Γ. Κασαπίδης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ένταξη επιχειρηματιών στο καθεστώς του Καν. (ΕΚ) 834/2007 για τη βιολογική παραγωγή είναι εθελοντική. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όμως παρεμβαίνει στον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού και καθορισμού πολιτικών ώστε να προωθήσει την ανάπτυξη του τομέα.

Προς την κατεύθυνση αυτή ο σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας περιλαμβάνει:

- την αύξηση της βιολογικής παραγωγής (πρωτογενούς, δευτερογενούς),
- την προώθηση των βιολογικών προϊόντων και την ενημέρωση των καταναλωτών για τα βιολογικά προϊόντα και τη βιολογική μέθοδο παραγωγής.

Οι οικονομικές ενισχύσεις αποτελούν ένα κίνητρο για την ανάπτυξη του τομέα της βιολογικής γεωργίας.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της γεωργίας, περιλαμβάνει την υλοποίηση δράσεων με ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενίσχυση της μεταποίησης, τυποποίησης και εμπορίας, με παράλληλη τήρηση των περιβαλλοντικών και ποιοτικών προτύπων.

Στο πλαίσιο του Κανονισμού για την Αγροτική Ανάπτυξη αριθμ. 1698/2005, στο Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2007-2013 περιλαμβάνονται:

- Μέτρο 214 « Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις», οι Δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» - συνεχιζόμενο μέτρο από το 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης – για την αειφόρο αγροτική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Μέτρο 132 στον άξονα 1, « Συμμετοχή Γεωργών σε συστήματα για την Ποιότητα των Τροφίμων», μεταξύ των οποίων είναι η βιολογική μέθοδος παραγωγής.
- Μέτρο 133 «Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης», το οποίο αποσκοπεί στη στήριξη ομάδων παραγωγών που παράγουν προϊόντα ποιότητας μεταξύ των οποίων και τα βιολογικά, με στόχους την ενημέρωση των καταναλωτών και την προώθηση των προϊόντων αυτών. Αναμένεται η έκδοση ΚΥΑ για την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου.
- Μέτρο 121 «εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων» και
- Μέτρο 123 «Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων», στα οποία υπάρχουν κριτήρια προτεραιότητας για τα βιολογικά προϊόντα.

Με την αριθμ. 262345/22-3-2010 Κ.Υ.Α., καθορίζονται συμπληρωματικά Μέτρα, εφαρμογής των Μέτρων ειδικής στήριξης σε εκέλευση του άρθρου 68 του Καν. (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου και του Καν. (ΕΚ) 1120/2009 της Επιτροπής, που αποβλέπουν μεταξύ άλλων σε συγκεκριμένους τύπους γεωργίας που είναι σημαντικοί για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων όπως είναι και τα αντίστοιχα προϊόντα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας. Στο «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α.) 2007-2013 – Αλέξανδρος Μπαλτατζής» και συγκεκριμένα στον Άξονα 2 Μέτρο 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές Ενισχύσεις», προβλέπεται η συνέχιση του προγράμματος «Μείωση της Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» με τον τίτλο δράσης 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών». Όσοι παραγωγοί έχουν ήδη ενταχθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (έτη 2005 και 2006), συνεχίζουν κανονικά να εφαρμόζουν το μέτρο με τα όσα προβλέπονται στις ισχύουσες για εκείνη την περίοδο αποφάσεις. Οι ενισχύσεις που λαμβάνουν οι παραγωγοί είναι βασισμένες στην αιτιολόγηση ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και στηρίζονται κατά βάση στην απώλεια εισοδήματος στην οποία υπόκειται ένας παραγωγός με την ανάληψη της αγροπεριβαλλοντικής δέσμευσης, λόγω μειωμένης παραγωγής ως αποτέλεσμα αφενός μειωμένης χρήσης λιπασμάτων και αφετέρου μείωση της έκτασης της αρδευόμενης καλλιέργειας λόγω εφαρμογής αμειψισποράς ή αγρανάπαυσης σε τμήμα της ενταγμένης έκτασης. Ο στόχος δηλαδή της

δράσης δεν είναι η ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος αλλά η προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, η βελτίωση της γονιμότητας των εδαφών και η προστασία αυτών από τη διάβρωση.

Επισημαίνεται ότι, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α.) 2007-2013 "Αλέξανδρος Μπαλατατζής" βαρύνεται από ένα περιορισμένο χρηματοδοτικό σχήμα (υψηλές ανειλημμένες υποχρεώσεις), που δεν επιτρέπουν την αποτελεσματική προώθηση των στρατηγικών του στόχων.

Ειδικότερα, σε ορισμένες δράσεις, όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά, οι υποχρεώσεις καλύπτουν το 80% και πλέον των διαθέσιμων πιστώσεων, γεγονός που δεν επέτρεπε την έκδοση νέων προκηρύξεων στα Μέτρα αυτά.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού και προκειμένου να στηριχθούν τα γεωργοπεριβαλλοντικά Μέτρα, που αποτελούν βασικό στόχο της "πράσινης ανάπτυξης" αλλά και του στρατηγικού στόχου του ΠΑΑ για την προστασία του περιβάλλοντος (Άξονας 2), στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθεώρησης, η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος συνεδρίασε στις 24-6-2010 και αποφάσισε, μέσω της ανακατανομής των πόρων, να εξοικονομήσει πιστώσεις συνολικού ύψους περίπου 400 εκατ. € που θα κατευθυνθούν στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η υλοποίηση των αντίστοιχων δράσεων.

Η προώθηση της παραγωγής προϊόντων ποιότητας και ανάμεσά τους των προϊόντων της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους των πολιτικών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα.

Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα πρόκειται να προκηρυχθούν δυο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για :

- τη Δράση της «Προστασίας των Ευαίσθητων στα Νιτρικά Περιοχών για την περιοχή της λίμνης Κορώνειας και την περιοχή του Αργολικού Πεδίου» με ύψος χρηματοδότησης της Πράξης 20 εκατ. €.
Δικαιούχοι της δράσης μπορούν να κριθούν αγρότες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, εφόσον αξιοποιούν επιλέξιμες εκτάσεις, στις περιοχές παρέμβασης και εφαρμόσουν μια από τις Μεθοδολογίες (πρακτικές) που ορίζει η δράση.
- τη Δράση της «Διατήρησης Απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» με ύψος χρηματοδότησης της Πράξης 10 εκατ. €.

Η δράση αποσκοπεί στη στήριξη των γεωργών, προκείμενου να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν τον αριθμό των απειλούμενων από εγκατάλειψη αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων, με στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητάς τους και τη διατήρηση των παραδοσιακών εκτατικών συστημάτων εκτροφής.

Σε κάθε περίπτωση, άμεση προτεραιότητα του ΥΠΑΑΤ είναι η επιτυχής εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής ενίσχυσης της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής οικονομίας μέσω της στήριξης της "πράσινης γεωργίας" με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη του εγχώριου γεωργικού τομέα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κοινοτικού καθεστώτος των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ), ενισχύονται και προωθούνται προϊόντα που παράγονται μεταξύ άλλων και σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές (όπως για παράδειγμα η Περιοχή των Πρεσπών του Νομού Φλώρινας, οι Κυκλάδες κ.α.). Το εν λόγω σύστημα παρέχει ειδική σήμανση, με Κοινοτικά σύμβολα, στα προϊόντα ορισμένων περιοχών, που παράγονται σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Οι προδιαγραφές αυτές συνήθως περιλαμβάνουν την τοπική παράδοση, με τη χρησιμοποίηση τοπικών φυτικών ποικιλιών και φυλών ζώων, καθώς και ήπιων μεθόδων καλλιέργειας, εκτροφής ζώων και επεξεργασίας των πρώτων υλών, συμβάλλοντας έτσι στη διατήρηση του φυσικού τοπίου και την αειφόρο ανάπτυξη της Περιφέρειας. Η χώρα μας έχει καταχωρίσει συνολικά 87 ονομασίες τοπικών παραδοσιακών προϊόντων στο Κοινοτικό Μητρώο ΠΟΠ και ΠΓΕ, ενώ έχει διαβιβάσει και αναμένει τελική αξιολόγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά αιτήματα για αναγνώριση, εννέα επιπλέον ονομασιών ή γεωγραφικών ενδείξεων.

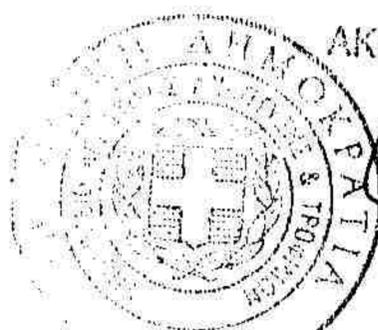
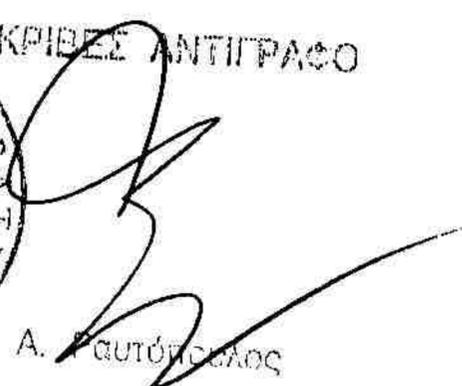
Επιπλέον, στην προσπάθεια ανάδειξης των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, που δεν καλύπτονται από το Κοινοτικό καθεστώς προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει προβεί σε επικοινωνία με αρμόδιους φορείς σε όλη τη χώρα, στοχεύοντας αρχικά στον προσδιορισμό της υφιστάμενης κατάστασης, για την καταγραφή και την ενίσχυση των παραδοσιακών προϊόντων που στην πλειονότητά τους παράγονται και καταναλώνονται σε τοπικό επίπεδο και στη συνέχεια, στη θέσπιση Εθνικού πλαισίου.

Σε Κοινοτικό επίπεδο, πέραν των υφιστάμενων συστημάτων ποιότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται την ανάπτυξη πλαισίου για τη σήμανση των προϊόντων που προέρχονται από τη γεωργία ορεινών περιοχών. Ακόμη, αναλόγως των πορισμάτων σχετικής μελέτης σκοπιμότητας, προγραμματίζει την επέκταση του οικολογικού σήματος στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές. Το

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει ζητήσει από την Ε. Επιτροπή να διερευνήσει τις εναλλακτικές δυνατότητες που υπάρχουν για τη σήμανση στον περίπλοκο τομέα του αποτυπώματος άνθρακα. Ορισμένοι ενδιαφερόμενοι έχουν προτείνει την καθιέρωση πρόσθετων συστημάτων σε επίπεδο Ε.Ε., ιδίως στον περιβαλλοντικό τομέα, όπως είναι η έννοια του προϊόντος γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας.

Για όλα αυτά, αναμένεται μέχρι το τέλος του χρόνου, η Ε. Επιτροπή να παρουσιάσει νομοθετικές προτάσεις με τη μορφή «Πακέτου Ποιότητας», που θα συζητηθούν στα αρμόδια Κοινοτικά όργανα.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμμετέχουν στη διαμόρφωση του Κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου και στην εφαρμογή των αντίστοιχων Κοινοτικών μέτρων, με γνώμονα την ανάδειξη και την προώθηση των ελληνικών τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και στόχο τη διασφάλιση δίκαιου γεωργικού εισοδήματος και τη διατήρηση της αειφορίας στην ελληνική Περιφέρεια.

 ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Τσουκάλας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Γραφείο Υπουργού
2. Βουλευτή κα Δ. Αυγερινοπούλου
3. Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη